

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie

LRZ – 4113-01-01/2013
D/13/508

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie
ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów
T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06
lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

D/13/508 – Prawidłowość realizacji zadań przez straże miejskie (gminne) w zakresie wykorzystywania urządzeń ujawniających i zapisujących za pomocą technik utrwalania obrazów naruszania przepisów ruchu drogowego.

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie.

Kontrolerzy

1. Dionizy Antoni Beda, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr 88185 z dnia 23 października 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

2. Maciej Pilecki, inspektor k.p., upoważnienie do kontroli nr 88179 z dnia 21 października 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 3-4)

Jednostka
kontrolowana

Urząd Miasta w Jaśle.

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Andrzej Czernecki, Burmistrz Miasta Jasła.

(dowód: akta kontroli str. 5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Straż Miejska w Jaśle, w okresie objętym kontrolą, realizowała zadania związane z wykorzystywaniem urządzeń ujawniających i zapisujących za pomocą technik utrwalania obrazów naruszenia przepisów ruchu drogowego, zgodnie z wymogami ustawy Prawo o ruchu drogowym² i rozporządzenia w sprawie warunków lokalizacji, sposobu oznakowania i dokonywania pomiarów przez urządzenia rejestrujące³.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Stacjonarne urządzenia rejestrujące

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

²Dz.U. z 2012 r. poz. 1137 j.t.

³ Dz.U. z 2013 r. poz. 366

Opis stanu
faktycznego

Straż Miejska w Jaśle dysponowała jednym urządzeniem stacjonarnym typu „Via Secura” służącym do rejestrowania przejazdu przez skrzyżowanie pojazdów na czerwonym świetle zainstalowane na skrzyżowaniu ulic: Kazimierza Wielkiego – Szajnochy – Modrzejewskiego.

Urządzenie to w sposób automatyczny generuje raporty zawierające: obraz pojazdu i wizerunek kierującego, datę, czas i miejsce rejestrowania zdarzenia, rozpoznane numery rejestracyjne pojazdu oraz numer seryjny urządzenia. Komenda Powiatowa Policji w Jaśle sporządziła analizę stanu bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym na terenie miasta Jasła za okres od 1 stycznia 2008 r. do 19 września 2011 r., zawierającą wszystkie wymagane elementy. Gmina uzyskała zgodę od Głównego Inspektora Nadzoru Drogowego na zainstalowanie urządzenia w dniu 7 listopada 2011 r.

Przedmiotowe urządzenie, jako niemierzące prędkości pojazdów nie zostało oznaczone znakami drogowymi D-51. Znajduje się w terenie intensywnie zabudowanego centrum miasta, w którym, w odległości mniejszej niż 500 m, znajdują się liczne obiekty użyteczności publicznej. W obrębie monitorowanego skrzyżowania obowiązuje prędkość poruszania się pojazdów do 50 km/h.

(dowód: akta kontroli str. 6-26, 90-104)

Urządzenie „Via Secura” wykonuje 3 zdjęcia, w odstępach sekundowych, pojazdów które przejeżdżały skrzyżowanie na czerwonym świetle. Na każdym zdjęciu widoczny jest: numer urządzenia, data (rok, miesiąc, dzień) i czas zdarzenia (godzina, minuta, sekunda). Zdjęcia te są dowodem, który pozwala, zgodnie z art. 78 ust. 4 i 5 ustawy o ruchu drogowym, żądać od właściciela pojazdu wskazania osoby, która kierowała pojazdem, celem ukarania.

(dowód: akta kontroli str.: 6-12, 23-28)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Straży Miejskiej w badanym obszarze.

Urządzenie przenośne rejestrujące prędkość pojazdów – dane charakterystyczne, programowanie

Opis stanu
faktycznego

Straż Miejska w Jaśle posiada od 27 października 2007 r. jedno przenośne urządzenie rejestrujące Multanova 6F (fotoradar).

Urządzenie to samoczynnie dokonuje pomiaru prędkości pojazdu i jej rejestracji, umożliwiając sporządzenie dowodu w postaci fotografii. Blok antenowy DRS-2 jest zabudowany w kontenerze w taki sposób, że promień radaru skierowany jest w stosunku do obudowy fotoradaru pod kątem 22°, a aparat cyfrowy wraz z lampą błyskową ustawiony jest pod kątem 19°. Gniazdo bloku antenowego oraz płyta montażowa aparatu wraz lampą błyskową są tak skonstruowane, że ich kąty są ustawione na stałe i nie podlegają regulacji.

Ustalono, że przyrząd Multanova 6F ma cechy zabezpieczenia w postaci plomb ołowianych przed dostępem osób nieuprawnionych, umieszczone tak samo jak w zatwierdzeniu typu nr ZT232/2006 z dnia 18 września 2008 r.

Warunkiem prawidłowej pracy urządzenia jest ustawienie urządzenia równoległe do osi jezdni w odległości co najmniej 1 m od jej krawędzi. Po ustawieniu fotoradaru zgodnie z instrukcją obsługi w miejscu kontroli wykonuje się zdjęcie kontrolne („testfoto”), po którym wszystkie wykonane zdjęcia mają kolejne numery począwszy od 1 („Foto Nr 1”). Przed rozpoczęciem pomiarów, na panelu sterującym, należy ustalić wartość prędkości od której będzie dokonywany pomiar oraz robione zdjęcie (Zdj-Lim na wyświetlaczu panelu).

W urządzeniu, ustawiany jest zakres pomiarów w przedziale od 25 km/h do 250 km/h, z możliwością zmiany co 1 km (wartość działki elementarnej). Wartości te obowiązywały zarówno dla pojazdów nadjeżdżających jak również odjeżdżających i były wykazane na zdjęciach. Ponadto przyrząd posiada możliwość automatycznego anulowania pomiarów gdy w polu pomiaru znajdują się dwa lub więcej pojazdów jadących w tym samym kierunku ruchu. Jeżeli na zdjęciu znajdują się dwa pojazdy i została na nim zapisana prędkość pojazdu, specjalny program nakłada na analizowane zdjęcie szablon, wskazujący jakiego faktycznie obszaru dotyczył pomiar, i jaki pojazd znajdował się tym polu.

Praktycznie pomiar szybkości pojazdów odbywa się w odległości od 10 do 25 m od urządzenia pomiarowego, w zależności od odległości urządzenia, od krawędzi jezdni. Pomiar mogą odbywać się w temperaturze od -10 do +50 °C.

(dowód: akta kontroli str.: 23-25, 58-75)

Zgodnie z instrukcją obsługi urządzenia Multinova 6F, na zdjęciu wykonanym przez fotoradar znajdowały się zapisy: data pomiaru (dzień, miesiąc, rok), numer urządzenia, nazwa urządzenia, czas pomiaru (godzina, minuta sekunda), numer kolejny zdjęcia, szybkość pojazdu w chwili pomiaru, znak wskazujący kierunek pojazdu w stosunku do urządzenia pomiarowego.

Z każdego miejsca pomiaru (dyslokacji) sporządzano notatkę służbową w postaci „Karty pracy fotoradaru”, w której zapisuje się osoby dokonujące pomiaru, miejsce pomiaru, warunki pogodowe, dopuszczalna szybkość pojazdów na kontrolowanym odcinku (np. 40 lub 50 km/h), limit szybkości przy której wykonywane będzie zdjęcie (51 lub 61 km/h), ilość zarejestrowanych pojazdów na punkcie pomiarowym, ilość pojazdów przekraczających szybkość dopuszczalną i ilość zarejestrowanych zdjęć. Tak sporządzone notatki przekazywano Komendantowi Straży Miejskiej w Jaśle.

(dowód: akta kontroli str. 58-75)

Lokalizowanie przenośnych urządzeń rejestrujących przez Straż Miejską

Opis stanu
faktycznego

Wszystkie z 30 znaków D-51, informujących o długości odcinka, na którym była dokonywana kontrola prędkości, ustawione były w dobrze widocznych miejscach, a na odcinkach pomiarowych dróg znajdowało się po kilka punktów, w których można ustawiać urządzenie rejestrujące-fotoradar, w sposób niepowodujący utrudnień dla ruchu kołowego i pieszego.

(dowód: akta kontroli str. 23-26)

Lokalizacja odcinków z pomiarem szybkości poprzedzana była, według wyjaśnień Zastępcy Komendanta Straży Miejskiej, analizą wcześniej zdobytych doświadczeń z pomiarów szybkości na tych odcinkach (od października 2007 r.), wniosków mieszkańców składanych podczas posiedzeń Rad Osiedlowych oraz konsultacji z Komendą Powiatową Policji. Posiłowano się także analizami stanu bezpieczeństwa w ruchu drogowym na dany rok opracowanymi przez Wydział Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Jaśle. Lokalizacja tych punktów

jest także wypadkową naszych analiz dotyczących ilości wykroczeń popełnianych w poszczególnych punktach pomiarowych (sprawozdania z lat 2007, 2008 i 2011). Analiza prędkości pojazdów dokonujących wykroczeń w latach 2007-2013 wykazała, że średnia prędkość zarejestrowanych wykroczeń, na podstawie zdjęć, sukcesywnie się obniża: 2007 – 77,49 km/h, 2008 – 72,57 km/h, 2009 – 71,56 km/h, 2010 – 73,51 km/h, 2011 – 62,50 km/h, 2012 – 64,11 km/h i w 2013 – 59,29 km/h. Wynik 59,29 km/h w 2013 r. poniżej limitu, spowodowany był licznymi przekroczeniami limitu, na odcinkach z dopuszczalną prędkością do 40 km/h.

(dowód: akta kontroli str. 53-55)

Ustalono, że na tabliczkach poniżej znaku D-51 na ul. Grunwaldzkiej brak napisu „Na odcinku”, a na tabliczce określającej początek odcinka na ul. Mickiewicza, zniszczono pierwszą cyfrę liczby określającej długość odcinka pomiaru.

(dowód: akta kontroli str. 23-26)

W czasie trwania kontroli, Komendant Straży Miejskiej wystąpił do właściwych zarządców dróg z wnioskami o umieszczenie pod znakiem D-51 tablicy informacyjnej „Na odcinku” oraz tablicy z właściwą liczbą określającą długość odcinka objętego kontrolą.

(dowód: akta kontroli str. 56-57)

Lokalizowanie urządzeń pomiarowych w odległości mniejszej niż 500 m

Opis stanu
faktycznego

Straż Miejska w Jaśle dysponuje jednym stacjonarnym urządzeniem do rejestracji pojazdów przejeżdżających przez skrzyżowanie na czerwonym świetle i jednym fotoradarem rejestrującym przekraczanie dozwolonej szybkości na oznakowanych odcinkach dróg. Nie zachodzi zatem możliwość kolizji urządzeń poprzez umieszczanie ich w odległości mniejszej niż 500 m.

(dowód: akta kontroli str.: 13-14, 23-26, 29-30)

Uzgadnianie z Komendantem Powiatowym Policji czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego z użyciem przenośnych urządzeń rejestrujących w oznakowanym miejscu i określonym czasie

Opis stanu
faktycznego

Na terenie Jasła ustalono lokalizację 16 odcinków na 12 ulicach, na których Straż Miejska dokonuje pomiarów prędkości pojazdów przy pomocy jednego przenośnego urządzenia pomiarowego - fotoradar typu Multanova 6F. Łączna długość odcinków dróg objętych pomiarami prędkości wykonywanymi przez Straż Miejską wynosi 11 600 m, w tym:

Drogi z odcinkami pomiaru prędkości o łącznej długości 3700 m, oznaczone znakami D-51, zarządzane przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Rzeszowie to:

1. ul. Krakowska /droga krajowa nr 73/ – odcinek drogi długości 900 m w obu kierunkach od ul. Krajowieckiej,
2. ul. Krakowska /droga krajowa nr 73/ – odcinek drogi o długości 800 m w obu kierunkach od skrzyżowania z ul. Podzamcze do ul. skrzyżowania z ul. Witosa,
3. ul. 17-Stycznia /droga krajowa nr 73/ – odcinek drogi o długości 1,7 km w obu kierunkach od skrzyżowania z ul. Witosa do skrzyżowania z ul. Lwowską,

4. ul. 3-go Maja /droga krajowa nr 28/ – odcinek drogi o długości 300 m w obu kierunkach od skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego do skrzyżowania z ul. Rafinerijną.

Drogi Powiatowego Zarządu Dróg w Jasle, na których oznakowano odcinki pomiaru prędkości znakami D-51 o łącznej długości 5700 m, to:

1. ul. Mickiewicza /droga powiatowa 1313R/ – odcinek drogi o długości 1 km w obu kierunkach od skrzyżowania z ul. Jagiełły do skrzyżowania z ul. Szkolną, ul. Mickiewicza – odcinek drogi o długości 500 m w obu kierunkach od skrzyżowania z ul. Kaczorowy do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1829 R,
2. ul. Mickiewicza /droga powiatowa 131R/ – odcinek drogi o długości 500 m w obu kierunkach od skrzyżowania z ul. Bryły do bramy wjazdowej ZTS Gamrat,
3. ul. Mickiewicza /droga powiatowa 1313R/ - odcinek drogi o długości 500 m, od skrzyżowania z ul. Podzamcze do skrzyżowania z ul. Witosą,
4. ul. Nieglowicka /droga powiatowa 1854R/ – odcinek drogi o długości 1 km w obu kierunkach od skrzyżowania z ul. Naftową do końca odcinka zabudowanego,
5. ul. Floriańska /droga powiatowa 1872R/ – odcinek drogi o długości 500 m w obu kierunkach od skrzyżowania z ul. Różaną i ul. Żniwną,
6. ul. Floriańska /droga powiatowa 1872R/ - odcinek drogi o długości 1,1 km w obu kierunkach od skrzyżowania z ul. Sobniewską do Centrum Motoryzacyjnego „RiSMot”,
7. ul. Graniczna /droga powiatowa 1855/ – odcinek drogi o długości 1,1 km w obu kierunkach od skrzyżowania z ul. Grunwaldzką do skrzyżowania z ul. Konarskiego.

Drogi gminne zarządzane przez Burmistrza Miasta Jasło, na których oznakowano odcinki pomiaru prędkości znakami D-51, o łącznej długości 2200 m, to:

1. ul. Grunwaldzka – odcinek drogi o długości 800 m w obu kierunkach od ul. Granicznej do ul. kolejowej,
2. ul. Grota Roweckiego – odcinek drogi o długości 200 m w obu kierunkach od ul. Baczyńskiego do ul. Szopena,
3. ul. Jana Pawła II – odcinek drogi o długości 500 m w obu kierunkach od ul. Kasprowicza do ul. Basztowej,
4. ul. Kościuszki – odcinek drogi o długości 200 m w obu kierunkach od ul. Metzgera do ul. Armii Krajowej,
5. ul. Krajowicka – odcinek drogi o długości 500 m w obu kierunkach od ul. Żniwnej do ul. Różanej.

15 z 16 odcinków pomiaru prędkości było oznakowane, na początku i końcu strefy, znakami D-51 z wyjątkiem ul. Krajowickiej, na której znaki D-51 usunięto w związku z remontem drogi pod koniec marca i do dnia oględzin nie ustawiono ich ponownie.

(dowód: akta kontroli str. 29-52)

Dyslokacja urządzenia pomiarowego na odcinkach dróg oznaczonych znakami D-51, odbywała się w oparciu o sporządzane comiesięcznie harmonogramy, pod nazwą „Dyslokacja punktów pomiarowych dla urządzenia Multinowa 6F samoczynnie ujawniającego i rejestrującego naruszenia przepisów

drogowych przez kierujących pojazdami na dany miesiąc w poszczególnych latach” (zwany dalej harmonogramem). Harmonogramy te sporządzane były w uzgodnieniu z Komendą Powiatową Policji w Jaśle na podstawie skróconych analiz miesięcznych wygenerowanych z systemu Systemy Ewidencji Wypadków i Kolizji lub analizy prowadzonej pisemnie zaistniałych zdarzeń drogowych w miesiącu poprzednim. Dyslokacja punktów pomiarowych na dany miesiąc, uzgadniana była przez przedstawiciela Straży Miejskiej z naczelnikiem Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Jaśle i przez nich podpisana.

Harmonogram dyslokacji fotoradaru ma postać tabeli, w której na każdy dzień miesiąca określono do 3 dyslokacji, dokładną lokalizację oraz czas pracy urządzenia, i sporządzony był tak aby kontrole drogowe Policji i Straży Miejskiej nie kolidowały ze sobą.

W okresie objętym kontrolą (do dnia 24 października 2013 r.) założono 1983 dyslokacji fotoradaru, z czego wykonano 631, czyli 32%, rejestrując ogółem 26 292 wykroczenia.

Najwyższą liczbę wykroczeń, w kolejnych latach objętych kontrolą (2011, 2012 i 2013 - 24 października) zarejestrowano na 3 ulicach:

- Krakowskiej – 23 kontr. – 2520 wyk., 55 kontr. – 5696 wyk., 38 kontr. – 1958 wyk.;
- 17-Stycznia – 19 kontr. – 1055 wyk.⁴, 58 kontr.⁵ – 3585 wyk., 37 kontr. – 1285 wyk.;
- Grunwaldzkiej – 46 kontr. – 1926 wyk., 23 kontr. 499 wyk., 32 kontr. – 643 wyk.;

Najniższą ilość wykroczeń, w kolejnych latach objętych kontrolą, zarejestrowano na 3 ulicach:

- Kościuszki – 8 kontr. – 67 wyk., 3 kontr. – 8 wyk., 8 kontr. – 48 wyk.;
- Graniczna – 3 kontr. – 24 wyk., 11 kontr. – 91 wyk., 4 kontr. – 49 wyk.;
- 3 – go Maja – 23 kontr. 642 wyk., 17 kontr. – 147 wyk., 6 kontr. – 40 wyk.

Średnio w okresie kontrolowanym stwierdzano 39 wykroczeń podczas jednej dyslokacji urządzenia w ciągu 6 godzin pracy urządzenia rejestrującego.

(dowód: akta kontroli str.: 29-30, 53-55, 168-173,246-249, 263)

Komendant Straży Miejskiej wyjaśnił, że tak małe wykonanie dyslokacji urządzenia rejestrującego było między innymi wynikiem konieczności realizacji pilnych interwencji związanych z realizacją innych czynności i zadań przypisanych Straży Miejskiej, złymi warunkami pogodowymi (deszcze, mgły, śnieżyce) uniemożliwiające w tych dniach wykonywanie czytelnych zdjęć, długich absencji pracowników.

(dowód: akta kontroli str. 76)

Z miejsc, w których ustawione było urządzenie rejestrujące, nie było możliwości dokonania pomiaru poza odcinkiem oznaczonym znakiem D-51 - ze względu na ograniczenie możliwości pomiaru przez fotoradar od 10 do 25 m. Kontrola zdjęć „Fototestu” z miejsc ustawienia urządzenia i zdjęć rejestrujących przekroczenia szybkości przez pojazdy, w okresie objętym kontrolą, nie wykazała przypadków rejestrowania prędkości pojazdów poza odcinkami dróg oznaczonymi znakami D-51.

(dowód: akta kontroli str. 263)

⁴ wyk. - wykroczenie

⁵ kontr. - kontrola

Istniejące odcinki pomiaru prędkości na terenie Jasła, zostały oznakowane w 2011 r. przez zarządców dróg (Generalna Dyrekcja Dróg Miejskich Oddział w Rzeszowie, Powiatowy Zarząd Dróg w Jaśle, Zarząd Dróg Miejskich w Jaśle) na wniosek Straży Miejskiej z wyjątkiem odcinka na ul. Floriańskiej, który zastał oznakowany w 2013 r.

W trakcie oględzin ustalono, że Straż Miejska rejestruje prędkość pojazdów w terenie zabudowanym na drogach z dozwoloną szybkością ograniczoną do 40 lub 50 km/h. Na wszystkich odcinkach objętych pomiarem, znajdowały się przystanki komunikacji miejskiej i przejścia dla pieszych, w odległości mniejszej niż 500 m zlokalizowano szkoły, boiska, obiekty kulturalne, kościoły domy opieki i sklepy wielkopowierzchniowe.

(dowód: akta kontroli str.: 23-26, 48-51)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Upoważnienia do wykonywania kontroli ruchu drogowego

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą Strażnicy Miejscy uczestniczyli w dwóch szkoleniach z zakresu prawa o ruchu drogowym, tj.:

- w dniu 8-12 maja 2009 r. szkolenie przeprowadzili funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Jaśle,
- w dniu 18 i 25 maja 2013 r. szkolenia przeprowadził Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Tarnobrzegu.

W szkoleniach uczestniczyli wszyscy Strażnicy Miejscy zatrudnieni w Urzędzie Miasta w Jaśle. Komendant Powiatowej Policji w Jaśle wydał upoważnienia do wykonywania kontroli ruchu drogowego na podstawie powyższych szkoleń.

(dowód: akta kontroli str. 76-92, 105-116)

Legalność używanych przez Straż Miejską urządzeń pomiarowych w zakresie pomiaru prędkości

Opis stanu
faktycznego

Posiadane przez Straż Miejską w Jaśle urządzenie rejestrujące pomiar prędkości, posiadało zatwierdzenie typu urządzenia. Zatwierdzenie typu zostało wydane przez Prezesa Głównego Urzędu Miar w dniu 18 września 2006 r. dla urządzenia o oznaczeniu fabrycznym „Multinova 6F” (PLT 06208). Ważność decyzji została określona na dzień 18 września 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 146-150)

Legalizacja pierwotna fotoradaru przenośnego została przeprowadzona w dniu 3 września 2007 r. W okresie objętym kontrolą, czterokrotnie przeprowadzana była legalizacja ponowna urządzenia. Świadectwa legalizacji ponownej fotoradaru były wydawane na okres jednego roku. (w terminach od 18 do 27 września danego roku, tj. od 3 do 15 dni przed terminem zakończenia ważności

legalizacji urządzenia). Urządzenie było zabezpieczone za pomocą trzech plomb, znajdujących się na: dolnej płycie panelu sterowania, dolnej płycie centralnego modułu, tylnej płycie bloku antenowego. Plomby były w stanie nienaruszonym. Numer fabryczny znajdujący się na urządzeniu był tożsamy z numerem fabrycznym określonym w świadectwach legalizacji urządzenia.

(dowód: akta kontroli str.: 23-26, 151-156)

Komendant Straży Miejskiej w Jaśle – Ryszard Mastej wyjaśnił, że: „w okresie 2011-2013 nie doszło do przypadków uszkodzeń urządzeń rejestrujących w wyniku kolizji drogowych”.

(dowód: akta kontroli str. 157-159)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Analizy stanu bezpieczeństwa i działania podejmowane przez Urząd Miasta i Straż Miejską

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą, Straż Miejska sporządziła sprawozdanie z działalności i wyników pracy fotoradaru za 2011 r. Analiza uwzględniała m.in.: podział nałożonych mandatów ze względu na ich rodzaj i podstawę prawną, oraz wykaz ulic, na których dokonywano pomiaru prędkości.

Z analizy stanu bezpieczeństwa w ruchu drogowym, zawartej w powyższym sprawozdaniu, wynika, że w 2011 r. na terenie powiatu jasielskiego doszło do 64 wypadków drogowych z tego w 15 przypadkach przyczyną było przekroczenie prędkości (odpowiednio w 2009 r. – 25, w 2010 r. – 15 wypadków). Powyższa analiza nie precyzowała ulic, na których doszło do wypadków drogowych.

Analiza pomiarów prędkości wykazała spadek liczby popełnianych wykroczeń, dotyczących przekraczania prędkości, np.:

- na ul. Mickiewicza – 25 % samochodów przejeżdżających przez punkt kontrolny przekraczało dopuszczalną prędkość (52% w 2007 r.),
- na ul. 17-go stycznia – 30,8% samochodów przejeżdżających przez punkt kontrolny przekraczało dopuszczalną prędkość (44% w 2007 r.),
- na ul. 3-go maja – 22,6% samochodów przejeżdżających przez punkt kontrolny przekraczało dopuszczalną prędkość (36% w 2007 r.).

Analiza nie zawierała wniosków dotyczących lokalizacji lub usunięcia urządzeń rejestrujących.

(dowód: akta kontroli str. 160-173)

Komendant Straży Miejskiej w Jaśle wyjaśnił, że: „w latach 2011-2013 nie sporządzano analiz porównawczych stanu bezpieczeństwa zarówno przed jak i po zainstalowaniu urządzeń rejestrujących. Przeprowadzono natomiast analizy po rozpoczęciu kontroli fotoradarem. (w 2007, 2008 i 2011 r.). Należy nadmienić, że wyznaczone miejsca do kontroli prędkości na terenie Jasła są efektem wcześniejszych kontroli fotoradarem (od października 2007 r.), opinii i uzgodnień

z Komendą Powiatową Policji w Jaśle, zarządów poszczególnych osiedli, radnych i mieszkańców (sugestie, interwencje, prośby)”.

(dowód: akta kontroli str. 157-159)

W okresie objętym kontrolą Urząd Miasta dokonał instalacji urządzenia stacjonarnego typu „Via Secura”, służącego do rejestrowania przejazdu pojazdów na czerwonym świetle na skrzyżowaniu ulic; Kazimierza Wielkiego – Szajnochy – Modrzejewskiego, co szczegółowo zostało opisane w pkt 1 wystąpienia pokontrolnego.

Na powyższym skrzyżowaniu, zainstalowane zostały w 2012 r. tzw. „sekundniki”, odliczające czas trwania poszczególnych cykli sygnalizacji świetlnej.

W dniu 29 marca 2013 r. Komendant Straży Miejskiej w Jaśle zwrócił się do Komendanta Powiatowego Policji w Jaśle o wyrażenie opinii w sprawie zainstalowania na terenie Jasła systemu poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym „TraffiStar SR520”, dotyczącego wjazdu pojazdów na skrzyżowanie na czerwonym świetle oraz rejestracji wykroczeń przekroczenia prędkości (pomiarom miało być objęte skrzyżowanie ulic Piłsudskiego i Kasprowicza). Do wniosku dołączona została analiza natężenia ruchu przeprowadzona na ulicach dojazdowych do skrzyżowania. Komendant Powiatowy Policji wydał pozytywną opinię odnośnie powyższego wniosku z zastrzeżeniem, że na skrzyżowaniu mają być również zamontowane sekundniki, informujące kierujących pojazdami o czasie zmiany kierunku ruchu na skrzyżowaniu.

Do dnia zakończenia kontroli Urząd Miasta nie dokonywał innych czynności związanych z instalacją urządzenia rejestrującego.

(dowód: akta kontroli str. 27-28, 175-189, 256)

Antoni Pikul - Zastępca Burmistrza wyjaśnił, że: „planowana jest również budowa dwóch sygnalizacji świetlnych dla pieszych w ciągu ul. Kazimierza Wielkiego”.

(dowód: akta kontroli str. 256)

Straż Miejska w Jaśle nie gromadziła danych odnośnie wypadków i kolizji drogowych w miejscach objętych automatycznym nadzorem pod kątem ich przyczyn i skutków. Wykorzystywała jednakże analizy stanu bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym na terenie powiatu jasielskiego sporządzane przez Komendę Powiatową Policji w Jaśle. Analizy te zawierały m.in. informacje o zagrożeniach wypadkami w rozbiciu na ulice Jasła. Do najbardziej zagrożonych ulic pod względem wypadków drogowych należały ulice 3-go maja, Krakowska, Kościuszki, Lwowska, Piłsudskiego, Floriańska i Mickiewicza. Ponadto co pół roku sporządzana była ewidencja etatów, wyposażenia w środki przymusu bezpośredniego oraz wyników działań straży, w ramach której Straż Miejska przekazywała informację m.in. odnośnie wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji z podziałem na wykroczenia ujawnione przez urządzenia rejestrujące i pozostałe naruszenia.

(dowód: akta kontroli str. 157-159, 201-234)

Analizy miejsc, w których dochodzi do największej liczby wypadków dokonywane były w trakcie ustalania lokalizacji miejsc i czasu kontroli pomiaru prędkości na poszczególnych ulicach na terenie Jasła.

Komendant Straży Miejskiej wyjaśnił, że: „Straż Miejska nie gromadzi danych związanych z wypadkami i kolizjami. Analizy stanu bezpieczeństwa za dany rok przeprowadza Wydział Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Jaśle,

który nam je przekazuje. Na podstawie jak i systematycznych spotkań oraz rozmów telefonicznych, ustalana jest dyslokacja fotoradaru na poszczególnych punktach pomiarowych. Ponadto brano pod uwagę akcje prewencyjne prowadzone przez policję jak: „Bezpieczny weekend”, „Akcja pomiar”, „Prędkość”, „Znicz”.

(dowód: akta kontroli str. 157-159)

Komendant Powiatowy Policji w Jaśle wyjaśnił, że: „lokalizacja jest uzgadniana na podstawie skróconych analiz miesięcznych, wygenerowanych z systemu SEWiK lub z analizy prowadzonej w formie pisemnej. Dyslokacja miejsc pomiarowych na dany miesiąc jest uzgadniana przez przedstawiciela Straży Miejskiej i Naczelnika Wydziału Ruchu Drogowego KPP w Jaśle. Przed sporządzeniem dyslokacji przekazywana jest informacja, dotycząca występującego zagrożenia na poszczególnych ulicach Jasła, Zastępcy Komendanta Straży Miejskiej w Jaśle w formie telefonicznej lub podczas spotkania”.

(dowód: akta kontroli str.: 90-93, 117-145)

Zgodnie z dokumentacją otrzymaną z Komendy Powiatowej Policji w Jaśle (otrzymane dane nie zawierały informacji czy do powyższych zdarzeń drogowych dochodziło w punktach pomiaru prędkości, czy poza nimi), na ulicach, na których dokonywane były pomiary prędkości doszło łącznie:

- w 2011 r. – do 237 kolizji i 21 wypadków drogowych. Najwięcej zdarzeń odnotowano na ul. 3-go Maja – 42 kolizje i 2 wypadki, ul. Mickiewicza - 10 kolizji, 3 wypadki, ul. Floriańskiej - 10 kolizji,
- w 2012 r. – do 282 kolizji i 32 wypadków drogowych. Najwięcej zdarzeń odnotowano na ul. 3-go Maja – 39 kolizji, 4 wypadki, ul. Mickiewicza - 21 kolizji, 2 wypadki, ul. Kościuszki – 10 kolizji, 2 wypadki,
- w I półroczu 2013 r. – do 130 kolizji i 11 wypadków drogowych. Najwięcej zdarzeń odnotowano na ul. 3-go Maja – 16 kolizji, 1 wypadek, ul. Kościuszki – 7 kolizji, ul. Floriańskiej 5 kolizji.

Ulicami, na których dochodziło do największej liczby zdarzeń drogowych w okresie objętym kontrolą były następujące ulice: ul. 3-go Maja, ul. Mickiewicza, ul. Lwowska, ul. Piłsudskiego, ul. Kazimierza Wielkiego, ul. Bieszczadzka, ul. Szopena i ul. Szkolna.

Porównanie ulic, na których dochodziło do największej liczby zdarzeń drogowych z ulicami, na których Straż Miejska dokonywała pomiarów prędkości wykazało, że pomiar prędkości dokonywany był na dwóch ulicach (ul. 3-go Maja i ul. Mickiewicza), natomiast na pozostałych ulicach nie dokonywano pomiaru.

Przyczynami braku usytuowania w tych miejscach punktów pomiaru prędkości, zgodnie z oświadczeniem Komendanta Straży Miejskiej były:

- ul. Kazimierza Wielkiego – brak możliwości ustawienia fotoradaru. Umieszczone jest urządzenie do kontroli wjazdu na czerwonym świetle,
- ul. Bieszczadzka – niewielki odcinek (ok. 200 m) objęty znakiem drogowym „teren zabudowany” (brak możliwości dokonywania pomiaru prędkości poza terenem zabudowanym),
- ul. Szopena - brak technicznych możliwości ustawienia fotoradaru (rejon 6-ciu skrzyżowań na odcinku ok. 250 m.),
- ul. Szkolna – brak technicznych możliwości ustawienia fotoradaru (zakręty w rejonie szkół). Z ul. Szkolną łączą się bezpośrednio ul. Grota Roweckiego i ul. Mickiewicza, na których dokonywana jest kontrola prędkości.

- na ulicach Lwowskiej i Piłsudskiego – w dniu 8 lipca 2011 r. wystąpiono do Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Rzeszowie o umieszczenie znaków D-51 po wcześniejszej pozytywnej opinii Komendy Powiatowej Policji w Jaśle (do dnia zakończenia kontroli powyższe drogi nie zostały oznakowane).

Dane otrzymane od Komendy Powiatowej Policji w Jaśle nie zawierały informacji czy do powyższych zdarzeń drogowych dochodziło w punktach pomiaru prędkości, czy poza nimi.

(dowód: akta kontroli str.: 50-51, 90-93, 117-145, 235)

W okresie objętym kontrolą do Straży Miejskiej w Jaśle wpłynęły 2 wnioski dotyczące objęcia kontrolą szybkości ulic Jasła:

1. Mieszkańcy ulicy Floriańskiej oraz Polskie Stowarzyszenie na Rzecz osób z Upośledzeniem Umysłowym „KOŁO” w Jaśle wnioskowali o „ustawienie znaku „kontrola prędkości” i częste kontrole szybkości na ul. Floriańskiej” (wnioski składane odpowiednio 19 i 26 czerwca 2012 r.). Wnioski swe argumentowali „zagrożeniem dla wychodzących i wyjeżdżających z posesji, stwarzanym przez pojazdy nagminnie przekraczające dopuszczalną prędkość”. Ponadto w okolicy zlokalizowany był budynek Warsztatów Terapii Zajęciowej, do którego podopieczni samodzielnie dojeżdżali środkami komunikacji miejskiej.

Komendant Straży Miejskiej poinformował mieszkańców (27 sierpnia 2012 r.) o podjęciu działań zmierzających do ustawienia znaków D-51 – kontrola prędkości. W dniu 2 października 2012 r. Komendant Straży Miejskiej, zwrócił się z prośbą do Komendy Powiatowej Policji w Jaśle odnośnie możliwości dokonywania pomiarów prędkości na ul. Floriańskiej. Komendant Powiatowy Policji pozytywnie zaopiniował wniosek Straży Miejskiej. W dniu 23 stycznia 2013 r. Komendant Straży Miejskiej zwrócił się z prośbą do Powiatowego Zarządu Dróg w Jaśle o ustawienie znaków D-51 kontrola prędkości na ul. Floriańskiej. Na skutek powyższych działań został ustalony odcinek pomiaru na ul. Floriańskiej,

2. Radny Rady Miejskiej Jasła (wnioskiem z dnia 3 września 2013 r.) zwrócił się z prośbą o zwiększenie liczby kontroli przekroczeń prędkości na powyższej ulicy w związku z informacjami napływającymi od mieszkańców ul. Grota Roweckiego. W dniu 16 września 2013 r. Komendant Straży Miejskiej poinformował Radnego o uwzględnieniu sugestii przy opracowaniu dyslokacji punktów pomiarowych na miesiące październik i listopad.

Dyslokacja punktów pomiarowych na październik i listopad 2013 r., przewidywała pomiary prędkości na ul. Grota Roweckiego w ciągu odpowiednio 6 i 4 dni, w odniesieniu do 2 dni pomiarów we wrześniu 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 236-250)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Wykorzystanie środków uzyskanych z mandatów karnych nałożonych w wyniku wykroczeń ujawnionych przy pomocy urządzeń rejestrujących

Opis stanu faktycznego

W latach 2011 -2013 (III kwartał) Straż Miejska nałożyła ogółem 16 717 mandatów na ogólną kwotę 1 775 140 zł, z czego 14 026 mandatów za wykroczenia ujawnione przez urządzenie rejestrujące, w kwocie 1 309 235 zł co stanowi 73,75% wartości wystawionych mandatów.

W 2011 r. Straż Miejska nałożyła 5116 mandatów na ogólną kwotę 487 415 zł, w tym:

- 4166 mandatów za wykroczenia ujawnione przez urządzenia rejestrujące, w kwocie 365 660 zł, co stanowiło 75,02% wartości mandatów,
- 143 mandaty za niewskazanie osoby kierującej pojazdem - zgodnie z art. 96 § 3 kodeksu wykroczeń⁶ w kwocie 36 275 zł.

W 2012 r. Straż Miejska nałożyła 9139 mandatów na kwotę 1 006 870 zł, w tym:

- 8054 mandaty za wykroczenia ujawnione przez urządzenia rejestrujące, w kwocie 781 000 zł, co stanowiło 77,57% wartości mandatów,
- 124 mandaty na kwotę 36 900 zł z tytułu wykroczeń ujawnionych przez urządzenie rejestrujące przejazd na czerwonym świetle,
- 559 mandatów za niewskazanie osoby kierującej pojazdem - zgodnie z art. 96 § 3 kodeksu wykroczeń w kwocie 147 900 zł.

W 2013 r., do dnia 30 września, Straż Miejska nałożyła 2462 mandaty na kwotę 280 855 zł, w tym:

- 1806 mandatów za wykroczenia ujawnione przez urządzenia rejestrujące, w kwocie 162 575 zł, co stanowiło 57,88% wartości mandatów,
- 82 mandaty na kwotę 24 600 zł z tytułu wykroczeń ujawnionych przez urządzenie rejestrujące przejazd na czerwonym świetle,
- 283 mandaty za niewskazanie osoby kierującej pojazdem - zgodnie z art. 96 § 3 kodeksu wykroczeń w kwocie 66 350 zł.

Ponadto Straż Miejska w latach 2011-2013 (III kwartał) skierowała ogółem 1410 wniosków do Sądu w związku z wykroczeniami ujawnionymi przez fotoradar (294 w 2011 r., 441 w 2012 r., 675 na III kwartał 2013 r.) oraz pouczyła 3168 kierowców na podstawie art. 41 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. kodeksu wykroczeń (994 w 2011 r., 1429 w 2012 r., 745 na III kwartał 2013 r.).

Z nałożonych przez Straż Miejską mandatów, Urząd Miasta uzyskał dochody z tytułu wykroczeń ujawnionych przez urządzenia rejestrujące w wysokości

- w 2011 r. - 325 498,32 zł,
- w 2012 r. - 797 499,99 zł,
- w 2013 r. (do 30 września) – 219 146,56 zł.

W kwoty te nie wliczono mandatów za niewskazanie sprawcy wykroczenia.

Różnice w wysokości nałożonych mandatów i uzyskanych przez Urząd Miasta dochodów wynikały z nieuregulowania tych należności przez wszystkich ukaranych. Skarbnik Miasta Jasła wyjaśnił, że: „wszystkie zaległości, powstałe w skutek wydanych mandatów, są objęte egzekucją administracyjną prowadzoną przez właściwe z uwagi na miejsce zamieszkania urzędy skarbowe”.

⁶ Dz. U. z 2013 r., poz. 482 ze zm.

(dowód: akta kontroli str.: 168-173, 251-252, 254-255)

Prowadzona przez Urząd Miasta ewidencja księgową nie pozwala na wyodrębnienie dochodów z mandatów za wykroczenia w ruchu drogowym ujawnione przy pomocy urządzeń rejestrujących oraz wydatków określonych w art. 20d ustawy o drogach publicznych.

Skarbnik Miasta Jasła – Jacek Borkowski wyjaśnił, że: „księgowość mandatów karnych prowadzona jest w Urzędzie w programie ESTAT, w oparciu o serię i numer wydanych mandatów karnych. Po wprowadzeniu danych dotyczących nałożonych mandatów do bazy komputerowej, dochody rejestrowane są z powołaniem się na numer i serię mandatu. Szczegółowej weryfikacji tych przychodów dokonuje się w oparciu o program MANDATY prowadzony w Straży Miejskiej, gdzie ewidencjonowane są wszystkie nałożone mandaty. Ponadto corocznie przy sporządzaniu sprawozdania z wykonania budżetu dokonuję analizy wykonania dochodów z mandatów oraz m.in. wydatków na remonty i bieżące utrzymanie dróg. W wyniku tych analiz stwierdzam, iż dochody z mandatów nakładanych przez Straż Miejską są wielokrotnie niższe od wydatków związanych z infrastrukturą drogową”.

(dowód: akta kontroli str. 253)

Urząd Miasta w 2011 r. uzyskał dochody z mandatów za naruszenie przepisów ruchu drogowego za pomocą urządzeń rejestrujących w wysokości 325 498,32 zł, (dochody z mandatów zaplanowano w wysokości 650 000 zł), a wydatki, które Urząd Miasta poniósł na zadania związane z inwestycjami, modernizacją lub remontami związanymi z siecią dróg, utrzymaniem i funkcjonowaniem infrastruktury drogowej, poprawą bezpieczeństwa sieci dróg wyniosły 7 069 729,74 zł. Wydatki te zostały poniesione m.in na:

- bieżące remonty ulic - 1 023 692,97 zł,
- wydatki inwestycyjne na drogach gminnych - 1 661 534,86 zł,
- wydatki w zakresie oświetlenia ulicznego - 1 858 210,17 zł,
- wydatki związane z letnim i zimowym utrzymaniem dróg - 1 703 763,49 zł.

W 2012 r. Urząd Miasta uzyskał dochody z mandatów za naruszenie przepisów ruchu drogowego za pomocą urządzeń rejestrujących w wysokości 797 499,99 zł, (dochody z mandatów zaplanowano w wysokości 1 100 000 zł). Wydatki, które Urząd Miasta poniósł na zadania związane z inwestycjami, modernizacją i remontami związanymi z siecią dróg, utrzymaniem i funkcjonowaniem infrastruktury drogowej, poprawą bezpieczeństwa sieci dróg wyniosły 5 560 670,09 zł. Wydatki te zostały poniesione m.in na:

- bieżące remonty ulic - 927 282,21 zł,
- wydatki inwestycyjne na drogach gminnych - 471 313,63 zł,
- wydatki w zakresie oświetlenia ulicznego - 1 963 039,46 zł,
- wydatki związane z letnim i zimowym utrzymaniem dróg - 1 509 914,89 zł.

Na dzień 30 września 2013 r. Urząd Miasta uzyskał dochody z mandatów za naruszenie przepisów ruchu drogowego za pomocą urządzeń rejestrujących w wysokości 219 146,56 zł (dochody z mandatów zaplanowano w wysokości 980 000 zł). Wydatki, które Urząd Miasta poniósł na zadania związane z inwestycjami, modernizacją lub remontami związanymi z siecią dróg, utrzymaniem i funkcjonowaniem infrastruktury drogowej, poprawą bezpieczeństwa sieci dróg za trzy kwartały 2013 r. wyniosły 3 673 018,38 zł. Wydatki te zostały poniesione m.in na:

- bieżące remonty ulic - 362 004,86 zł,
 - wydatki inwestycyjne na drogach gminnych - 74 448,02 zł,
 - wydatki w zakresie oświetlenia ulicznego - 1 038 465,01 zł,
 - wydatki związane z letnimi zimowym utrzymaniem dróg - 1 521 661,46 zł.
- (dowód: akta kontroli str.: 250, 256-264)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Ze względu na brak wydzielonej ewidencji księgowej pozwalającej na wyodrębnienie dochodów z grzywien za naruszenie przepisów ruchu drogowego za pomocą urządzeń rejestrujących, nie ma możliwości określenia, czy zostały one przeznaczone na cele określone w art. 20d ustawy o drogach publicznych.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od oceny wykorzystania środków uzyskanych z mandatów karnych nałożonych w wyniku wykroczeń ujawnionych przy pomocy urządzeń rejestrujących.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷, wnosi o:

1. prowadzenie ewidencji księgowej w sposób umożliwiający stwierdzenie, że dochody z mandatów, nałożonych za naruszenie przepisów ruchu drogowego za pomocą urządzeń rejestrujących, zostały przeznaczone na cele określone w art. 20d ustawy o drogach publicznych,
2. ponowienie wniosku do Generalnej Dyrekcji Dróg i Autostrad Oddział w Rzeszowie o ustawienie znaków D-51 na ul. Lwowskiej i ul. Piłsudskiego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

⁷ Dz.U. z 2012 r., poz.82

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

....., dnia

Miejscowość

Data

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Kontrolerzy
Dionizy Antoni Beda
doradca techniczny

Dyrektor
Wiesław Motyka

.....
Podpis

.....
Podpis

Maciej Pilecki
inspektor k.p.

.....
Podpis